

tjenester som krever høyere kompetanse blant de ansatte.

Økt digitalisering/automatisering har vært en vanlig måte å endre produksjonsprosesser på. Dette vil typisk skje med arbeidsoppgaver som er rutinepregede og som følger faste forutsigbare mønstre. Slike oppgaver utføres ofte i yrker med lavere krav til utdanningsnivå. Dette er nok medvirkende til at man siden år 2000 finner nedgang i yrker som kontormedarbeidere, prosessoperatører og montører samt hjelpearbeidere i mange næringer. Et yrkesfelt som har vært mindre påvirket av dette er håndverksyrker. Her har veksten i bygge- og anleggsmaskiner gitt økning i yrker som elektrikere, tømrere, førere av anleggsmaskiner o.l. Selv om det også her kan ha vært en effektivisering i produksjonen, har økt etterspørsel veid opp for dette. Bak den økte etterspørselen ligger både befolkningsvekst og økte inntekter for privat og offentlig sektor. Slike forhold er nok også grunnen til at det har vært vekst i andre yrker uten krav til høyere utdanning. Vi finner her for eksempel servitører og en del omsorgsyrker.

I rapporten har man også sett på hvordan utdanningsfordelingen har endret seg innen de ulike yrkesfeltene. I flere av yrkesfeltene som ikke har kompetansekrav på høyskolenivå, har andelen sysselsatte med grunnskoleutdanning vist klar nedgang siden år 2000, mens andelen med videregående utdanning stort sett har holdt seg oppe eller økt. Dette gjenspeiler nok i stor grad at eldre alderskohorter som pensjonerte seg, hadde en større andel

med grunnskole som høyeste utdanning enn det yngre alderskohorter har.

Det har vært spørsmål om den sterke veksten i antallet som tar høyere utdanning, har gjort at mange har måttet ta jobber med lavere krav til utdanning. I yrkesfeltene kontoryrker og salgs- og serviceyrker er kravet normalt at man har utdanning på videregående nivå. Allikevel finner vi at 15–20 prosent av ansatte i disse yrkene hadde utdanning på høyskolenivå. Men rundt en tredjedel av dette gjelder ansatte under 30 år. For noen vil dette være jobber man har ved siden av masterstudier etter fullført bachelor. Men også etter fullført høyere utdanning kan noen ha slike jobber, mens man leter etter en stilling som er mer tilpasset utdanningen man har tatt.

Du kan følge oss
på facebook.
Navnet er
Tannlegetidende

Munnhelse blir glemt

I en ny rapport fra Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) om skadevirkninger fra energidrikker, blir ikke munnhelsen nevnt. NTFs president, Camilla Hansen Steinum, påpeker dette i et debattinnlegg på forskning.no, som også har publiserte en tekst om energidrikker og skadevirkninger fra VKM.

Forfatterne går gjennom effekter som søvnproblemer, angst, uro og hjerteklapp dersom barn og unge drikker mye energidrikk over kort tid. Det forskerne derimot ikke nevner, er de skadelige effektene som energidrikkene har på blant annet munnhelsen til barn og unge, skriver Steinum.

VKM har ikke tatt for seg hele bildet av energidrikkenes skadepotensial, og rapporten er benyttet som kunnskapsgrunnlag for Mattilsynets anbefalinger til Helse- og omsorgsdepartementet for å håndtere risiko.

Mattilsynet offentliggjorde sin rapport med anbefalinger 18. februar, og heller ikke i deres rapport er det sett nærmere på effekter av energidrikk når det gjelder munnhelse.

Det er uheldig hvis det spres en oppfatning i befolkningen om at inntak av energidrikker med høyt sukker- og syreinnhold, ikke har negative helseeffekter. Her burde helseutfordringer ved diabetes og overvekt, så vel som orale sykdommer som hull i tennene og syreskader, vært behandlet like seriøst som de øvrige forholdene som VKM har vektlagt i rapporten, skriver Steinum.